

Αθήνα, 4 Μαρτίου 2024

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς την Υπουργό Εσωτερικών

Θέμα: «Κατάφορη παραβίαση της αξιοκρατίας ο αποκλεισμός του Διδακτορικού από τα κριτήρια μοριοδότησης για τις επιτελικές θέσεις των Υπηρεσιακών Γραμματέων, σύμφωνα με το άρθρο 116 του ν. 5079/2023»

Το νομοθετικό πλαίσιο που ρυθμίζει την επιλογή διοικήσεων του Δημοσίου επιβάλλεται να διέπεται από τις συνταγματικές αρχές της ισότητας και της αξιοκρατίας και ειδικότερα της ελεύθερης πρόσβασης και σταδιοδρομίας κάθε Έλληνα πολίτη στις δημόσιες θέσεις, κατά τον λόγο της προσωπικής του αξίας και ικανότητας, οι οποίες καταλαμβάνουν όχι μόνο την διαδικασία εισόδου στο υπαλληλικό σώμα, αλλά και εν γένει τις διαδικασίες εξέλιξης (προαγωγής και ανάθεσης καθηκόντων) των δημοσίων υπαλλήλων.

Προκειμένου οι αρχές αυτές να διασφαλιστούν, απαιτείται να συνδεθούν με βασικές ασφαλιστικές δικλίδες που εγγυώνται την αδιάβλητη τήρησή τους, που εν προκειμένω είναι τα εκπαιδευτικά και επαγγελματικά προσόντα των υπαλλήλων, ιδιαίτερα για θέσεις ευθύνης, όπως αυτές των Διευθυντών, Γενικών Διευθυντών, Υπηρεσιακών Γραμματέων και υψηλόβαθμων στελεχών του Δημοσίου.

Σε πολίτες ενός Κράτους Δικαίου, και όχι μιας ευνοημένης Διοίκησης, δημιουργεί αλγεινή εντύπωση και έκπληξη το γεγονός, ότι με το αρ. 116 του ν. 5079/2023 αποκλείστηκε για πρώτη φορά στην ιστορία των επιλογών, και μάλιστα στην πρώτη τη τάξει θέση των Υπηρεσιακών Γραμματέων, χωρίς καμία τεκμηρίωση από τα κριτήρια μοριοδότησης των υποψηφίων, ο διδακτορικός τίτλος, που θεωρείται ο ανώτερος ακαδημαϊκός τίτλος, ως κριτήριο επιλογής για τον διορισμό, τη μισθολογική εξέλιξη των δημοσίων υπαλλήλων και την ανάληψη θέσης ευθύνης. Ο σκόπιμος αυτός αποκλεισμός δημιουργεί σοβαρά ερωτηματικά για τους εμπνευστές της ρύθμισης αυτής, που είναι κατάφορα αντισυνταγματική, αντιδεοντολογική, και παραβιάζει κάθε έννοια αξιοκρατίας και εκπαιδευτικής τάξης.

Είναι κοινώς αποδεκτό, ότι ο διδακτορικός τίτλος σπουδών παρέχεται ύστερα από μακρόχρονη σκληρή δοκιμασία και προσφέρει βαθιά γνώση του αντικειμένου, ικανότητες και δεξιότητες, που είναι χρήσιμες στον κάτοχό του και ιδιαίτερα, όταν αυτός κατέχει θέση ευθύνης. Για τον λόγο αυτόν, ο διδακτορικός τίτλος αποτελεί σε όλες τις διαδικασίες επιλογής προσωπικού τυπικό εκπαιδευτικό προσόν, αυτοτελώς μοριοδοτούμενο με την μέγιστη βαρύτητα.

Αναγνωρίζοντας την βαρύτητα του κριτηρίου του Διδακτορικού, ο νόμος, σε σειρά προκηρύξεων για επιλογή Γενικών Διευθυντών, αλλά και άλλων υψηλόβαθμων στελεχών του Δημοσίου, αδιάλειπτα χρησιμοποιούσε την μοριοδότηση των 300 μορίων, δίδοντας μάλιστα και προβάδισμα έναντι των αποφοίτων της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης, ο τίτλος των οποίων μοριοδοτούνταν με 250 μόρια.

Είναι εντελώς δυσερμήνευτο να υποστηριχτεί ότι οι διδακτορικοί τίτλοι αφορούν αποκλειστικά την ακαδημαϊκή και όχι την υπηρεσιακή καριέρα, διότι σε αυτήν την περίπτωση οδηγούμαστε σε παράδοξο: η βαθιά επιστημονική γνώση σε ένα αντικείμενο να αποτελεί γεγονός άσχετο με τη κατοχή θέσης ευθύνης, με κύρια αρμοδιότητα το ίδιο το αντικείμενο εργασίας.

Για παράδειγμα, αν αυτό το σύστημα ισχύσει για όλες τις θέσεις ευθύνης της υπαλληλικής ιεραρχίας, η κατοχή διδακτορικών τίτλων στην οικονομική ανάλυση ή στα δημόσια οικονομικά και την ελεγκτική δεν θα λαμβάνονται υπόψη στη κρίση προϊσταμένων των Γενικών Διευθύνσεων Οικονομικών Υπηρεσιών των Υπουργείων, στη κρίση προϊσταμένων των Διευθύνσεων Προϋπολογισμού, Εισοδηματικής Πολιτικής και των ελεγκτικών Διευθύνσεων του Γ.Λ.Κ. Διδακτορικοί τίτλοι στη Μηχανική Περιβάλλοντος δεν θα λαμβάνονται υπόψη για τη κατοχή θέσεων ευθύνης μηχανικών στο Υπουργείο Περιβάλλοντος. Αντίστοιχα παράδοξα θα συμβούν σε όλες τις περιπτώσεις κρίσεων θέσεων ευθύνης του δημοσίου, πόσω μάλλον και σε αυτή την περίπτωση των Υπηρεσιακών Γραμματέων.

Η αστοχία της νέας ρύθμισης είναι ακόμα πιο έντονη, αν σκεφτούμε ότι εξακολουθεί να μοριοδοτείται ο δεύτερος μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών και για πρώτη φορά μοριοδοτήθηκαν μεταπτυχιακοί τίτλοι, που ενσωματώνονται στον βασικό τίτλο σπουδών και καθόλου οι διδακτορικοί τίτλοι.

Είναι προφανές ότι η πολιτική αυτή επιλογή δημιουργεί διακρίσεις, καθώς εξισώνει αρνητικά τους υποψηφίους, που κατέχουν διαφορετικούς τίτλους, πολλώ δε μάλλον στην περίπτωση, που ο διδακτορικός τίτλος έχει συνάφεια με θέματα δημόσιας διοίκησης, νομικών, οικονομικών σπουδών ή διαχείρισης θεμάτων ανθρώπινου δυναμικού.

Η συνεκτίμηση του διδακτορικού τίτλου στο στάδιο της συνέντευξης χωρίς σαφή μοριοδότηση, όπως ορίζεται από τις αναφερόμενες διατάξεις, είναι παντελώς αυθαίρετη και δεν κρατάει τα προσχήματα, αντίθετα δείχνει απροκάλυπτα, ότι μόνο «ημέτεροι» θα σταδιοδρομήσουν στη Δημόσια Διοίκηση, και μάλιστα σε μια εποχή που ακούει στο όνομα «Στρατηγική Διοίκηση» και «Στρατηγικό Κράτος». Αν αυτό δεν αποτελεί χειραγώγηση του δημοσίου τομέα, τότε οι λέξεις χάνουν την αξία τους.

Για έναν εργαζόμενο είναι θεμιτό να συμμετάσχει σε μία διαγωνιστική διαδικασία και να χάσει από τους συνυποψήφιους του. Αυτό που δεν είναι αποδεκτό είναι οι εργαζόμενοι να συμμετέχουν σε διαγωνιστικές διαδικασίες, οι οποίες, εκ προοιμίου, τους έχουν καταδικάσει σε αποτυχία.

Σε κάθε περίπτωση, η συγκεκριμένη νομοθετική επιλογή είναι σκόπιμη και δεν στοχεύει ούτε «στη διεύρυνση του κύκλου των προσώπων, που θεωρούνται επιλέξιμοι» ούτε «στην απαίτηση υψηλού επιπέδου δεξιοτήτων, κατάρτισης, γνώσεων και προσωπικότητας» για την επιλογή των Υπηρεσιακών Γραμματέων, όπως

«ευαγγελίζεται» η Κυβέρνηση στην Αιτιολογική Έκθεση της επίμαχης τροπολογίας, αλλά στο «μπλοκάρισμα» των κατόχων διδακτορικού διπλώματος, οι οποίοι θα προπορευόταν στη διαδικασία επιλογής.

Επειδή με αυτή την ρύθμιση καταδικάζονται οι πλέον προσοντούχοι άνθρωποι στο Δημόσιο και εξαναγκάζονται να παραιτηθούν από κάθε προσπάθεια εξέλιξης στο κράτος «των αρίστων», αφού δημιουργούνται σαφή αντικίνητρα στην απασχόληση τους.

Επειδή η κατάφορη αυτή παραβίαση των θεσμών αξιοκρατίας αποτελεί προσκλητήριο στους «ημέτερους» να προσέλθουν με δυνατότητες ευνοιοκρατίας.

Επειδή η επιλογή αυτή είναι αντιπαραγωγική και στερεί το Δημόσιο από επιστήμονες, που έχουν πολύτιμη εμπειρία, τεχνογνωσία και διάθεση να παράγουν έργο στη Δημόσια Διοίκηση.

Επειδή η ρύθμιση του άρθρου 116 του ν. 5079/2023 αυτή είναι καταδήλως αντισυνταγματική και δεν έχει προηγούμενο στην ιστορία των προσλήψεων του ΑΣΕΠ με αποκλεισμό της μοριοδότησης του Διδακτορικού.

Ερωτάται η αρμόδια Υπουργός

1) Θα προχωρήσει στην τροποποίηση και ορθή συμπερίληψη του Διδακτορικού με 300 μόρια στην μοριοδότηση των κριτηρίων επιλογής, όπως επί σειρά ετών συνέβαινε σε όλες τις διαγωνιστικές διαδικασίες;

2) Κατανοεί ότι η διάταξη αυτή δεν έχει στέρεο νομικό έρεισμα και θα προσβληθεί νομικά, με αποτέλεσμα όλη η διαδικασία της επιλογής των Υπηρεσιακών Γραμματέων, ή όπου αλλού χρησιμοποιηθεί, να τιναχτεί στον αέρα;

3) Αντιλαμβάνεται η κα Υπουργός, και μάλιστα πρώην Υπουργός Παιδείας, την απαξίωση που η ρύθμιση αυτή επιφέρει στον τίτλο των Διδακτορικών σπουδών και στο κύρος της πανεπιστημιακής κοινότητας εν γένει;

4) Ποιος επινόησε και με ποιο σκεπτικό μια τέτοια αναξιοκρατική μεταχείριση και αποκλεισμό και ποιους τελικά εξυπηρετεί;

5) Θα συμβάλλει στη δημιουργία ενός κράτους δικαίου και αξιοκρατίας, θέτοντας τις βάσεις ενός αξιοκρατικού συστήματος επιλογής των επιτελικών στελεχών, όπως οι Υπηρεσιακοί Γραμματείς, ή θα συνεχίσει με απαξιωτική συμπεριφορά να κάνει χρήση μιας ισοπεδωτικής και άδικης διάταξης, που δεν επιχείρησε κανείς στο παρελθόν;

6) Θα αποσυρθεί και τότε αυτή η διάταξη που προσβάλλει το κύρος της δημόσιας διοίκησης εγχωρίως και διεθνώς;

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

**Πούλου Γιώτα
Χρηστίδου Ραλλία**

Αυλωνίτης Αλέξανδρος

Βέττα Καλλιόπη

Γαβρήλος Γεώργιος

Γιαννούλης Χρήστος

Δούρου Ρένα

Θρασκιά Ουρανία

Καλαματιανός Διονύσης

Μάλαμα Κυριακή

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Μπάρκας Κωνσταντίνος

Παπαηλιού Γεώργιος

Σαρακιώτης Ιωάννης

Ψυχογιός Γεώργιος